

De schilderijtentoonstelling 2.
22 april 2012.

Voor de vroegen, waaronder de dirigent, staat de koffie klaar. De koek is nog niet op.
Er staat ons veel te wachten aan muziek en samenspel.

“Zo zitten we redelijk gezellig.” Ieder zijn eigen plaats en een beetje ingedikt want zeven mensen moesten het laten afweten. We gaan aan het werk want werken is het. Thuis al het een en ander weggespeeld maar toch zijn sommige delen nog aan de pittige kant.
Geen nood aan de man.

“We beginnen van achter naar voren.”

Dat schijnt een geliefde werkwijze te zijn bij veel dirigenten.

“Als het vals is, ligt het aan jullie. We noemen dat dissonant. Toch moeten we naar mooie consonanten. Ik luister van onder naar boven. Dat wil zeggen van laag naar hoog. Bij zachte noten ga je langzamer denken en bij vlugge noten is dat andersom. Net als in de natuur. Als het harder waait ritselen de blaadjes ook harder.”

“We spelen dit *sensa espressione*.” Ik denk meteen dat wordt geen koffie.

“Bedoel je duf?” “Duf is niet het goede woord.”

“We gaan nu aan de voorbereiding voor het probleem van straks en daar kom ik later op terug. Zet bij die passage KKK. Ik vertel straks wat dat is. Toch maar nu.

KIJKEN – KIJKEN- KIJKEN. Hier moet je kijken en wel naar mij.

En helaas, dat doen de meeste mensen niet.”

“Speel hier subito. Iedereen weet wat dat betekent?”

“.....als de sodemieter.....”.

“Dat komt uit de groep. Dat hoor je mij niet zeggen.”

“Hier mag het een beetje langzaam zodat je de voortekens goed kan zien.”

Soms laat de dirigent ons bepaalde passages herhalen. Als een soort beklifrepetitie of inslijpprocedure. Meestal mogen wij lekker doorspelen en vooral de langzame stukken gaan steeds mooier klinken. Althans dat vindt de enige tweede dwarsfluit die sommige stukken goed beluistert omdat ze dan zelf niet speelt. In de steek gelaten door twee maatjes en geflankeerd door twee uitgesproken eerste dwarsfluiten en een bataljon aan klarinetten. Daar raakt zelfs een doof mens van in de war. Luisteren is leerzaam, zei de dirigent onlangs nog tegen de cellisten die in een stuk hun stok aan de wilgen mogen hangen. Aan de andere kant van de deur klinkt het altijd mooier!

Celliste tegen dirigent: “Ik heb misschien nog wel een tip voor je. Spits spelen in een groep is ook een optie.” “Tot en met Haydn en Schubert ben ik het met je eens.”

Molto mosso spoeden we ons naar de soep en de meegebrachte lunch.

Zo’n pauze doet toch een hoop goed mede dankzij de uitstekende catering.

“We kunnen besluiten anderhalf uur te werken aan één maat, maar ook diezelfde tijd gebruiken om lekker door te spelen.” De keuze is niet moeilijk.

“Dit vertelde ik jullie al de vorige keer. Je denkt altijd dat blijft wel hangen. Niet dus.”

Onder de promenades kunnen we even op adem komen. De dwerg hompelt en strompelt zich door de noten heen en wij ook. Het oude kasteel vertoont zich als akelig melancholisch en in de Tuilerieren kwinkeleren de kinderen als kwetterende vogels. Langzaam en vlug en nog lang niet klaar met hun bekvechten.

“Speel dit maar niet te snel. Dan kunnen we het allemaal.”

“Dat gat in de muziek, dat moet je zien ook al is het er niet.”

En na een prachtig langzaam en ook nog mooi stuk:

“Je moet de stilte even laten duren. Das pas mooi.”

Koffie, koffie, lekker bakkie koffie.

De Poolse ossenwagen dendert nog steeds alle kanten op. Komt zelfs op de markt terecht waar de roddelende dames én heren hun vlugge en langzame nieuwtjes aan elkaar doorvertellen. De noten kunnen het gewoon niet bijhouden maar het orkest weet ze te temmen. Tot op zekere hoogte natuurlijk. In de donkere catacomben kunnen we in ieder geval even op adem komen al is de sfeer er zwaar en donker. Zo donkeren wij naar de doden in een dode taal met honderdzevenendertig zestienden. Toch veel noten voor de doden.

“Kijk naar de drie K’s.” klinkt het kordaat.

“Nu ben ik even de metronoom. Ik beweeg zelfs zo.

Zie je wel. Als ik er niet bij ben, spelen jullie veel beter!”

“Geef je wel aan graag?”

“Wat denk je dat ik hier de hele dag sta te doen?”

“Je vergat ons aan te geven.”

“Waar dan?”

“Ja, in die catacomben.”

“Oh, zat je nog daar.

Bovendien, soms geef ik zelfs de één niet aan.

Dan wil ik met de muziek boetseren.

Dan laat ik alles los en geniet ik alleen maar.”

Er moet nodig weer een pauze tegenaan.

Na koek en zopie nemen wij ons instrument en onze energie onder de arm voor de laatste muzikale sessie.

“Denk eraan: het klinkt zo leuk ook als het niet goed gaat.”

“Ga nou niet zitten jagen. We kibbelen op ons gemak.”

Het mooie aan zo’n afsluitende sessie is het feit dat we alles achter elkaar door mogen spelen. Nou, niet helemaal alles achter elkaar want een kleine opmerking hier en vooral daar, dat kan onze dirigent toch niet laten. Allemaal terug te horen op de band.

En zeker de hartgrondige slotwoorden van een orkestlid:

“Ik ben er behoorlijk kapot van.”

Ik neem de vrijheid aan deze woorden minstens een dubbele betekenis te hechten.

Met dank aan Reinout die hetzelfde zei met nog wat te verwachten spierpijn erbij.

Het leven van musici gaat over noten, niet over rozen.

Bilthoven, 22 april 2012.

Inge Gorris.